

Nieuwsbrief Wadkanovaren.nl nr 2 voor zeekanoërs over zaken rond de Waddenzee

Na de eerste nieuwsbrief van 6 december 2013 zijn de ontwikkelingen rond de Waddenzee doorgedaan en is het hoogtijd voor een update, bij deze.

Robbert van der Eijk

rvdeijk@home.nl

Inhoud:

Lezing art20-gebieden 18 april in Groningen

Visie kanoërs op zeekanoën op de Waddenzee

Actieplan Vaarrecreatie Waddenzee 2014-2018

Informatiebijeenkomst noordelijke kanoërs in Franeker 22-2-2014

bestuur Wadvvaarders

Nautin

Initiatief Zurich

Monitoren

Lezing art20-gebieden 18 april in Groningen

Op 18 april a.s. geef ik bij de GKV (Groninger Kano Vereniging) een lezing over de gebieden op het Wad waarvoor beperkte toegankelijkheid geldt, de zgn. art20-gebieden. Zie de uitnodiging die als bijlage bij de begeleidende mail van deze nieuwsbrief. Ik kan me voorstellen dat als je niet in buurt woont je hiervoor niet naar Groningen komt. Als je wilt weten wat de lezing inhoudt, kijk dan op <http://www.wadkanovaren.nl/dewadden.pdf>.

Ik sta er open voor de lezing ook elders in den lande te geven.

Visie kanoërs op zeekanoën op de Waddenzee

De conceptvisie en wensenlijst die ik in december heb meegestuurd met de eerste nieuwsbrief heb ik ca 25 instemmende reactie ontvangen en geen afkeurende reacties. Het zo praktisch zijn als ook zoveel mogelijk kano-organisaties (verenigingen, bonden e.a.) de visie onderschrijven zodat ik in besprekingen die als dé visie en wensenlijst van de zeekanoërs kan inbrengen.

Actieplan Vaarrecreatie Waddenzee 2014-2018

Op 17 januari is door alle bij het Wad betrokken organisaties binnen natuurbescherming, overheden (gemeentes, provincies ministerie EZ) en recreatie, waaronder het Watersportverbond namens de kanowereld, het convenant ondertekend voor het Actieplan Vaarrecreatie Waddenzee 2014-2018 (AVW). In het AVW is een groot aantal

spelregels en actiepunten afgesproken hoe om te gaan met het Wad. Het is bijzonder en vruchtbaar gebleken dat partijen die tot voor kort elkaar vooral voor de rechter bevochten nu een gezamenlijk actieplan hebben opgesteld en zich daaraan hebben verbonden. Een probleem van de één is nu in principe een probleem van allen. Of dit in de praktijk ook zal standhouden, zal de komende jaren moeten blijken, maar de intentie is er in elk geval. Ik heb al wel ondervonden dat buitenstaanders die het overlegproces vorig jaar niet hebben gevolgd soms zeer wantrouwend staan tegenover het gezamenlijk optreden en ook dat dat wantrouwen remmend werkt op de uitvoering van het AVW. Mijn advies is: begin met vertrouwen in elkaar en houd in de gaten of dat vertrouwen gestand wordt gedaan. Met het AVW wordt er in overleg met ons beslist over zaken die ons kanoërs aangaan, zonder AVW zou er beslist worden niet *met ons* maar *over ons* zonder onze inbreng.

Het AVW hanteert vijf kernbegrippen: Gastheerschap, communicatie, havenbeleid, monitoring en dynamische zonering.

- **Gastheerschap:** Niet alleen beheerders en toezichthouders, maar iedereen die het Wad kent en een warm hart toedraagt, kan als gastheer optreden naar andere bezoekers van het Wad en hun informeren over de afgesproken spelregels.
- **Communicatie:** Voorlichting en informatie is een belangrijk onderdeel van het AVW. De bestaande Erecode voor het Wad wordt bijgewerkt. Het streven is dat niemand het Wad opgaat zonder kennis te hebben genomen van de Erecode en van de spelregels die afgesproken zijn. Informatie zal worden verspreid op internet, met folders, app's, cursussen, lezingen e.d. Bij de havens, informatiecentra, de veerboten, campings, sluizen en andere relevante plekken zou de Erecode en andere informatie beschikbaar moeten zijn. Ook via het gastheerschap (zie hiervoor) kan voorlichting en informatie gegeven worden. Belangrijk zal de verspreiding van informatie zijn wat betreft de actuele stand van zaken bij de dynamische zonering (zie onder). Op www.wadkanovaren.nl staat ook alle relevante en actuele informatie over het AVW en de dynamische zonering.
- **Havenbeleid:** Verschillende havens aan de Waddenzee hebben plannen voor uitbreiding en/of modernisering. Afspraak is dat de havens zoveel mogelijk aansluiten bij het AVW. Wij als kanoërs moeten proberen om daar waar nodig bij de vastelandhavens aan te dringen op praktische voorzieningen wat betreft afladen van kano's, lage steigers, parkeermogelijkheden, sanitair en eventueel overnachtingsmogelijkheden. Bij de eilandhavens gaat het er vooral om dat er overnachtingsmogelijkheden komen op de eilanden waar dat nu nog niet het geval is. Daar wordt dit jaar verder overleg over gevoerd en het is daarbij verheugend dat we bij dat laatste de steun hebben van verschillende partijen binnen het AVW. Nu nog de desbetreffende beheerders en/of eilandgemeentes meekrijgen.
- **Monitoring:** Het gaat om twee vormen van monitoring, enerzijds van de vaarrecreatie, anderzijds van de aantallen vogels, zeehonden en andere organismen en de verstoring ervan door mens en andere oorzaken (predatie, stormen, e.d.) . Om te kunnen volgen of de uitvoering en naleving van het AVW ook het beoogde effect heeft en of er eventueel aanpassingen op het AVW nodig zijn, moet er gemeten worden hoe de vaarrecreatie zich gedraagt. Het gaat daarbij om aantallen recreatieschepen, afgelegde vaarroutes, gedrag, verstoringen en andere effecten van de vaarrecreatie op 'de natuur'. Met name de eerste soort monitoring is onderwerp van het AVW. Kanoërs zijn daarbij een lastige groep omdat die in het algemeen niet wordt geregistreerd in

de havens. Bij de tweede soort monitoring duiken kanoërs nog wel eens op als verstoorders, maar gelukkig wordt dat de laatste tijd minder gemeld. Zie hieronder bij 'monitoring' voor een oproep aan zeekanoërs om aan deze vorm van monitoring mee te doen.

- **Dynamische zonerings:** Voor veel kanoërs en andere wadvaarders is de toegankelijkheid van platen en kwelders een belangrijk punt en de in te voeren dynamische zonerings is daarom des te belangrijker. Dynamische zonerings houdt in dat gebieden die op papier en kaart niet of beperkt toegankelijk zijn afhankelijk van de omstandigheden ter plaatse wel of niet open gesteld worden, bijv. niet toegankelijk zolang er gebroed wordt, maar opengesteld zodra de jongen zijn uitgevlogen. Dan wordt niet meer uitgegaan van vaste periodes, bijv. van 15 april tot 1 juli, maar van 1 mei tot 15 juli als dat de periode is dat op die plek gebroed wordt en er jongen zijn. Dat geldt nu ook al voor gebieden die op papier toegankelijk zijn, maar waar wel een broedkolonie ontstaat, zoals bij de Hiezel (zuidoost punt van Engelsmanplaat). Dergelijke gebieden worden dan afgesloten zolang de broedkolonie bestaat.

De dynamische zonerings kan alleen goed functioneren als enerzijds de informatie van de zijde van de beheerders actueel en gemakkelijk beschikbaar is en anderzijds iedereen die het Wad opgaat, kijkt welke gebieden op het Wad wel en niet toegankelijk zijn. Onderzocht wordt nog hoe deze communicatie het beste vorm kan krijgen, maar in elk geval zal www.wadkanovaren.nl altijd de meest recente informatie geven over de toegankelijkheid van de gebieden op het hele Nederlandse Wad. Dus kijk daar eerst voor je plannen gaat maken.

De komende tijd wordt bepaald voor welke gebieden de dynamische zonerings zal worden ingevuld; Razende bol, Richel, Blauwe Balg, Engelsmanplaat en/of Simonszand worden daarbij het vaakst genoemd. De bedoeling is dat dit jaar een keuze wordt gemaakt welke drie als pilots zullen gaan functioneren voor het hele AVW, inclusief de dynamische zonerings. Maar waar maar mogelijk is, zal op alle relevante gebieden op het Wad dynamische zonerings worden toegepast en zal op www.wadkanovaren.nl de stand van zaken worden bijgehouden.

informatiebijeenkomst noordelijke kanoërs in Franeker

22 februari 2014 is op initiatief van Watersportverbond bij de kv Onder de Wadden een bijeenkomst geweest waarvoor alle kanoverenigingen in het noorden zijn uitgenodigd. De opkomst was helaas niet groot. Op de bijeenkomst zijn de mensen bijgepraat over de AVW en wat dat voor gevolgen heeft voor de kanoërs. Zelf had ik het plan in december een dergelijke informatiebijeenkomst te organiseren, maar dan voor alle zeekanoërs en heb daar op verzoek van het Watersportverbond van afgezien. Dergelijke bijeenkomsten hebben afgaand op de ervaring met de bijeenkomst in Franeker kennelijk niet zoveel zin en ga ik er van uit dat informatie via nieuwsbrieven als deze en actuele informatie op de website www.wadkanovaren.nl meer mensen zal bereiken.

Toegevoegd aan het bestuur van de Wadvaarders

In januari ben ik toegevoegd aan het bestuur van de belangenvereniging de Wadvaarders. Het feit dat ik als kanoër ben gevraagd voor het bestuur geeft al aan dat binnen de recreatievaart de zeekanoërs als volwaardige deelnemers aan het Wad worden gezien. Naast de kano-organisaties en het Watersportverbond is nu ook de belangenbehartiging

voor de kanoërs op het Wad onderdeel van de activiteiten van een invloedrijke club als de Wadvaarders. Daarmee is voor mijzelf ook het probleem opgelost dat ik wil kunnen optreden voor alle kanoërs, al dan niet georganiseerd. Zaken als bijv. faciliteiten voor kanoërs bij de havens en toegankelijkheid van gebieden zullen nu nog beter behartigd kunnen worden, hoop en verwacht ik.

Overigens, hoe meer kanoërs lid worden van de Wadvaarders, des te meer gewicht we als kanoërs in de schaal leggen. Als je 25 euro kunt missen: word lid van de Wadvaarders en meld je aan via de website www.wadvaarders.nl. Bovendien heb je als lid van de Wadvaarders ook meteen toegang tot alle niet-openbare informatie op de site nautin.nl.

Nautin.nl

Sinds 2013 is nautin.nl in de lucht als informatiesite over varen op het zoute water, de Waddenzee in het bijzonder. De site geeft o.a. informatie over getijden en stromingen, waterstanden, navigatie en het weer. Een deel van de informatie is openbaar en een deel – met name als die door de redactie is bewerkt – is alleen toegankelijk voor abonnees (à €20/jaar) en voor leden van o.a. de Wadvaarders. Doelstelling is het verspreiden van relevante informatie voor de pleziervaart. QuickTide en Wadkanovaren.nl werken met Nautin samen of zijn er in opgenomen. Inhoeverre Wadkanovaren.nl samengaat met Nautin.nl is nog onderwerp van gesprek.

Het Initiatief van Zurich

In januari zijn een aantal vertegenwoordigers van waterrecreatieorganisaties bijeengekomen in wegrestaurant Zurich om te kijken inhoeverre er gezamenlijk opgetreden kan worden in overlegplatforms met beheerders en overheden. Een dergelijk samenwerkingsverband blijktvoor het IJsselmeer goed te werken. Khoji Wesselius en ik namen daar namens de kanoërs deel aan het overleg. Of dit initiatief verder nog tot iets leidt, is afwachten.

monitoren

Om de discussie inhoeverre de vaarrecreatie verstoringen oplevert voor met name zeehonden en vogels en eventueel andere organismen die in en op de Waddenzee leven van bruikbare gegevens te voorzien, is al enige jaren (soms met onderbreking van een jaar) een monitoringsprogramma actief op de Waddenzee. Daarbij wordt door professionals en door vaarrecreanten vastgelegd hoe ontmoetingen tussen mens en dier is verlopen. Het gaat daarbij niet alleen om situaties waarbij van een verstoring sprake is, maar ook om de gevallen waarbij geen verstoring is opgetreden. Of bij een ontmoeting tussen mensen en dieren (vooral dus zeehonden en vogels) ook daadwerkelijk sprake is van verstoring is onderwerp van discussie.

Coördinator voor de monitoring door recreanten, Marjan Vroom, doet hierbij een verzoek aan de zeekanoërs of een aantal mensen mee wil doen aan deze monitoring. Voor het monitoren zijn speciale formulieren beschikbaar die je in een waterdichte hoes mee kunt nemen op je tocht en tijdens een pauze of na afloop van de tocht kunt invullen. De gegevens kun je zelf doorgeven op de site of naar mij opsturen; dan zorg ik dat ze op de site worden ingevuld. Elke waarneming en melding is meegenomen, maar het zou fijn zijn als een aantal kanoërs die regelmatig op het wad komt aan het monitoringsprogramma mee wilt doen. Als je daarvoor voelt stuur mij dan een mailtje dan stuur ik je nadere informatie op over hoe en wat en krijg je bericht van Marjan.

Als je eventuele komende nieuwsbrieven niet meer wilt ontvangen stuur me dan een mailtje, dan haal ik je van de mailinglijst.

Krijg je deze nieuwsbrief doorgestuurd, bijv. via je vereniging, maar wil je graag persoonlijk op de maillijst staan, stuur me dan een mailtje dan zet ik je er op.

Robbert van der Eijk

rvdeijk@home.nl